

Manolo Cardona i Cristian Mercado viuen una relació amorosa d'esquena a tothom ■ KARMA

‘Contracorriente’ va guanyar el premi del Públic a Sundance amb la crònica d’un idil·li homosexual

Sexe clandestí, amor fantasmal

Xavier Roca
BARCELONA

El premi del Públic al Festival de Sundance, altres guardons a Sant Sebastià i Miami i la preselecció per representar el Perú als Oscars de Hollywood no és un mal balanç per a una *opera prima*. Això és el que ha passat amb *Contracorriente*, el primer llargmetratge –que es va estrenar el cap de setmana passat– del director peruà Javier Fuentes-León, que es declara tan content com “sorpès per la resposta del públic i dels jurats, que ha estat contundent”.

Rodada a Cabo Blanco, un poble de pescadors de la costa nord del Perú, *Contracorriente* narra un triangle amorós protagonitzat per un pescador casat que espera el seu primer fill, la seva dona i un pintor que torna al lloc de la seva infantesa i amb qui el primer manté una clandestina relació homosexual. Un tema potencialment polèmic en una societat conservadora i tradi-

cional com la peruana, que, no obstant, ha dispensat al film una acollida “molt bona; la gent l’ha anat a veure i en surt contenta, perquè veuen que aborda un tema humà amb sensibilitat. Vam projectar la pel·lícula a Cabo Blanco i ningú no es va sentir ofès, tot i que en les escenes més explícites hi va haver alguna rialla nerviosa. Estem més oberts del que pensàvem”.

Des de l’estrena de *Brokeback Mountain*, sembla inevitable que qualsevol pel·lícula que descriu un idil·li ocult entre dos homes en un context masculinista es compari amb el film d’Ang Lee. *Contracorriente* no se n’ha deslliurat, cosa que genera en Fuentes-León un “sentiment contradictori: d’una banda, *Brokeback Mountain* m’agrada molt, ja m’està bé que em situïn a la mateixa lliga; seria pitjor que m’estiguessin comparant amb *Porky’s 4*. Però crec que hi ha una certa homofòbia, condescendència i reduccionisme en el fet de penjar-li aquesta etiqueta.

Qualsevol història d’amor heterosexual també es podria comparar amb altres pel·lícules”.

Un altre vincle que s’ha establert és amb el realisme màgic literari, una comparació freqüent en les històries de procedència llatinoamericana que tenen un peu en la realitat i un altre en la fantasia. A partir d’un cert moment de la pel·lícula, el relat mostra la coexistència dels personatges vius amb el fantasma d’un personatge difunt amb total naturalitat. Fuentes-León no renega d’aquesta influència, tot i que, matisa, “no em vaig

asseure a pensar com incorporava aquest element fantasmagòric a la trama, ja em va sortir quan em vaig posar a escriure la primera escena. M’interessa la possibilitat de treballar amb tots dos plans, el real i l’irreal; no per decorar, sinó per informar sobre els personatges”. El cineasta admet també que aquesta elecció té una part de “picada d’ullet a *Doña Flor i els seus dos marits*, la novel·la de Jorge Amado portada al cinema per Bruno Barreto amb Sonia Braga”.

Més enllà de l’evidència del component gai, *Contracorriente* “tracta realment del fet d’acceptar-se a un mateix tal com és. A vegades s’ha de pagar un preu molt alt per aconseguir la pau interior, però val la pena aconseguir-la. Per això funciona la història, perquè el tema es pot aplicar a altres àmbits, no només a l’opció sexual”. L’altre gran tema és “què significa ser home en una societat que defineix l’homenia de forma molt limitada”. ■

Críticateatre

Francesc Massip

Cants tel·lúrics

I am America

Amb textos d’Allen Ginsberg. Workcenter of Jerzy Grotowsky & Thomas Richards. 18 de setembre

He començat el curs amb Barcelona estacada fins al coll en el teatre més banal, ensordida en la forrolla que fan productes barroers que han col·lapsat la cartellera i els altaveus de la ciutat. Mentre aquest pinso carregat de colesterol no sé pas a quin aficionat del teatre pot afartar, el veritable art treu espurnes gairebé en la clandestinitat, al Polvorí de Montjuïc. M’ho ha xivat Anna Caixach, que ho organitza amb el Col·lectiu Gra (www.clgra.net): la vivència escènica que hi he trobat m’ha commogut fins al moll de l’os. Una autèntica comunió teatral, un gavadal d’emoció que flueix com un corrent elèctric entre els intèrprets i

galvanitza els espectadors. Amb una fina dramaturgia sobre poemes de Ginsberg, el capítol de la Beat Generation que aquí ens va donar a conèixer Josep Costa, han construït un espectacle trasbalsador, on s’arrenca la pell d’una Amèrica (i un Occident) engegada de superioritat i hipocresia, amb cants tel·lúrics procedents de múltiples gèneres que t’ericen els pèls. Després he sabut que era d’un dels grups del Workcenter que va fundar Grotowsky a Pontedera i que encara continuen en el seu esperit de recerca. Porta la batuta Mario Biagini, al capdavant del grup d’investigació Open Program, que entre el 21 i el 26 fa un curs a La Casona i altres activitats al Polvorí. L’última oportunitat de viure la puresa d’aquests artistes és dijous 23 al bar Tinta Roja, a la Creu dels Molers del Poble-sec.

Críticacinema

Carlos Losilla

Viatge iniciàtic

Blow Horn

Dir.: Lluís Miñarro
Documental
Catalunya, 2010

En poc temps, el productor Lluís Miñarro ha dirigit dues pel·lícules, en aparença molt diferents entre si i en realitat molt semblants. *Familystrip* era el retrat d’un grup familiar, el seu, a partir d’una anècdota mínima però substancial. El seu revers, *Blow Horn*, sembla que segueix un grup de fidels budistes en un viatge a l’Índia, però el que hauria pogut ser una mena de publiportatge més o menys complaent esdevé un fresc de gran llibertat estructural fet a la manera d’un quadern de notes visuals, on allò que importa no és tant la doctrina com les sensacions. Si a *Familystrip* Miñarro utilitzava el motiu del quadre de famí-

lia per expandir-lo i definir tota una generació, aquí recorre a una doctrina per fugir cap a la seva rogalia i pintar una tela impressionista sobre les improbables semblances entre el recolliment i la vida que es desenvolupa al seu voltant. La sorpresa és que aconsegueix fer apassionant un tema en principi molt restringit però que es revela tan universal com els misteris de la fe, un poema sobre un viatge immòbil que afecta les esperances i el desig de felicitat. Afegim que tot això es veu arrelat en una mirada nítida, transparent, que deixa a l’espectador la possibilitat de jutjar. Pel·lícula estranya i especialment aspre, aquest segon treball de Miñarro demana una mirada lliure de tot prejudici per tal d’aconseguir el que vol. Serem capaços de concedir-li?